

Masterplan for utdanning 2020-2030

Det teologiske fakultet

26. mai 2021

Masterplan for utdanning er et viktig rammeverk hvis intensjon er å skape en langsiktig, helhetlig og tydelig profil på utdanningsvirksomheten ved TF. Masterplan for utdanning reflekterer TFs ambisjoner om å være en nasjonal og *internasjonal* ledende utdannings- og forskningsinstitusjon på teologi- og religionsfeltet.

Utviklingen av masterplan tar utgangspunkt i forventninger forankret i [TFs Strategi 2030](#) (vedtatt av fakultetsstyret desember 2020), [UiOs Strategi 2030](#), [Utviklingsavtalen mellom TF og universitetsledelsen \(2020-2022\)](#).

Masterplanen tar utgangspunkt i TFs to hovedpilarer for utdanning: 1) teologi og 2) religion og samfunn. Disse blir førende i den videre tenkningen omkring utdanningsporteføljen.

Innhold

Del A beskriver TFs nåværende utdanningsportefølje som beskrevet på nettside. Del B beskriver status på nåværende studieprogrammer (søkertall, registrerte studenter, avlagte grader, studiepoengproduksjon og gjennomstrømming) og inkluderer også en oversikt over undervisningsressurser og undervisningsregnskap. Del C presenterer masterplan for utdanning med vekt på hovedsatsingsområder.

A. Nåværende utdanningsportefølje og profil (som beskrevet på nettside)

Profesjonsstudium i teologi

Målet med studiet er å utdanne teologer og prester. Som profesjonsstudent i teologi på UiO vil du lære av de beste fagfolkene på området, og du blir del av et aktivt og engasjert studiemiljø. Gjennom forskningsbasert undervisning vil du som teolog og prest få kunnskap og ferdigheter som gjør deg skikket til å bidra til utvikling og fornyelse av kirken. Med forankring i teologien vil du ha kompetanse til å møte utfordringer i et samfunn som på komplekse måter samtidig er flerreligiøst og sekulært.

Religion og samfunn (bachelor)

Hvordan er ditt syn på rettferdighet, politikk og seksualitet påvirket av religion? Hva skjer når ulike syn og religioner skal leve side om side, og hvorfor ender dette så ofte med konflikter? Hvilke endringer gjennomgår religionene i det moderne samfunnet?

Teologi (bachelor) NY (oppstart høst 21)

Bachelorstudiet i teologi gir innføring i bibelfag, kirkehistorie og systematisk teologi. Det gir kunnskap om kristendommens kilder, om hendelser, epoker og temaer som har formet kirke og samfunn, og om kristen lære, religionsfilosofi, religions sosiologi og etikk. Studiet oppøver fortolkningsferdigheter og gir forståelse av kristendommen i historie og samtid.

Årsenhet i kristendom og islam

Kristendom og islam er de to største religionene i Norge. Kjennskap til de to religionene og forholdet mellom dem er avgjørende for å forstå ditt eget samfunn.

Årsenhet i teologi

Synes du spørsmål om hvordan mennesker har trodd og tenkt om Gud er spennende? Er du interessert i å lære om hellige tekster, og spesielt om fortolkning av bibelske tekster? Har du tenkt på om presteyrket kunne være interessant, men er usikker på å begynne på en seksårig utdanning?

Religion og samfunn (master)

Masterstudiet i religion og samfunn har fokus på religion i dagens samfunn. Gjennomgående temaer er religiøse endringsprosesser, forholdet mellom religionene (interreligiøse relasjoner), kjønnsperspektiver på religion og forholdet mellom religion og politikk. Programmet åpner for et mangfold av teoretiske innfallsvinkler, metoder og tematiske spesialiseringer innenfor studiet av samtidreligion.

Teologi (master) NY (oppstart høst 21)

Masterstudiet i teologi inneholder avanserte kurs i etikk, kristen lære og religionsfilosofi, og i historie, med fokus på kristendommens rolle i fremveksten av det moderne samfunn og i møte

med andre religioner. Studiet er fleksibelt og gir innføring i forskningsmetode i emnet du velger å fordype deg i.

Religion and Diversity: Conflict and Coexistence (master)

Religions are part of complex societies, facing other faiths and intersecting differences based on gender, class and culture.

Religious Roots of Europe (master)

This joint and international programme explores the traditions, formative processes and mutual interactions of the three most influential religions of European culture and history: Judaism, Christianity and Islam. The programme is a cooperation between the four Nordic universities of Aarhus, Copenhagen, Lund and Oslo, and is based on online teaching, as well as seminars both at the host institutions and Nordic institutes in the Mediterranean area.

Lederskap, etikk og samtalepraksis (master - erfaringsbasert)

Masterstudiet har fokus på sammenhengen mellom teori og praksis innen religiøst og livssynsmessig lederskap og samtalepraksis/chaplaincy.

Praktisk teologi (master - erfaringsbasert)

Er du prest eller jobber i annen kirkelig tjeneste og ønsker økt kompetanse innenfor praktisk teologi og inspirasjon til å utøve en bedre tjeneste i kirka, bør du søke dette programmet.

Antall studietilbud ved fakultet siste år:		11 TF	9
		12 JUR	13
		13 MED	17
Studietyper i 2019		14 HF	88
årsstudier	28	15 MN	98
bachelorstudier	79	16 OD	2
integreerte studier	16	17 SV	34
masterstudier	161	18 UV	23

Hentet fra UiOs porteføljeprojekt, inkluderes her til sammenligning.

Endringer i fakultetets programportefølje som innebærer opprettelse og/eller nedleggelse av studieprogram, behandles av universitetsstyret. Frist for behandling i universitetsstyret er 15. april for påfølgende år.

B. Status nåværende programmer

Status er vurdert ut ifra den empiriske virkeligheten som foreligger. Dette innebærer kvantitative data på blant annet 1) studentrekruttering, 2) inntakskrav/kvalitet, og 3) studiepoengproduksjon og gjennomføring. I tillegg vurderes rapportene Studiebarometeret og Kandidatundersøkelsen som viktige med hensyn til å belyse hva våre studenter er fornøyde med og hva vi kan bli bedre på.

TFs utviklingsavtale hvis formål er å identifisere og iverksette tiltak på områder der vi må forbedre oss, peker også på noen særlige utfordringer. På utdanningsiden har vi identifisert følgende to hovedutfordringer:

1. Forbedre gjennomføring utdanning (omfatter frafall, studiepoengproduksjon og studentgjennomstrømning)
2. Styrke læringsmiljø/læringsfellesskap

Tabell 1: Søkertall på program siste fire (4) år*:

Program	2020	2019	2018	2017
Profesjonsstudiet teologi (CANDTHEOL)	33	33	30	16
Bachelor i religion og samfunn (RESA-BA)	23	33	38	32
Master i religion og samfunn (RESA-MA)	25	14	18	24
Master Religion and Diversity: Conflict and Coexistence (REDI)	17	16	22	13
Master Religious Roots of Europe (RRE)	2	0	1	1
Master i praktisk teologi (PRAKT)	3	5	2	1
Master i lederskap, etikk og samtalepraksis (LES) <i>OPPSTART H-19</i>	8	17		
Årsenhet kristendom og islam	10	21	25	22
Årsenhet teologi	20	12		

Kort kommentar til Tabell 1

Profesjonsstudiet i teologi har hatt veldig gode søkertall siden 2018 med omtrent en dobling i antall søkere fra årene før. Det er relativ stor nedgang i søkertall til RESA-bachelor og årsenheten i kristendom og islam fra 2019 til 2020. Etter to år med lavere søkertall til RESA-MA er søkertallet i 2020 på nivå med 2017. REDI hadde en oppgang i 2018, men har ellers hatt forholdsvis stabilt søkertall siden første opptak i 2017. Søkertall til RRE er veldig lave, dette har vedvart over flere år. Alle søkere til master i praktisk teologi har dette som førsteprioritet. Søkerne til dette programmet har alt fullført ett eller flere videreutdanningskurs for

* Søkertall er antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere.

prester og søker hit når de planlegger å fullføre graden, søkertallene varierer derfor ganske mye. Programmet er i samarbeid med MF og VID. Søkertallet til LES-MA er halvert i forhold til de gode søkertallene i oppstartsåret.

Tabell 2: Registrerte studenter på studieprogrammer høstsemestrene 2017-2020¹:

Studieprogram	Totalt 2017 høst (nye studenter H17 i parentes)	Totalt 2018 høst (nye studenter H18 i parentes)	Totalt 2019 høst (nye studenter H19 i parentes)	Totalt 2020 høst (nye studenter H20 i parentes)
Religion og samfunn, bachelor	115 (60)	124 (55)	101 (32)	91 (35)
Kristendom og islam, årsenhet	20 (20)	18 (16)	18 (18)	23 (18)
SUM – BACHELOR OG ÅRSENHET	135 (80)	142 (71)	119 (50)	114 (53)
Teologi, årsenhet (nytt H19)	-	-	9 (9)	11 (11)
Teologi, profesjon	62 (6)	75 (21)	69 (21)	75 (23)
Ettårig praktisk-teologisk utdanning (nytt 2018)	-	0	1 (1)	3 (3)
SUM - TEOLOGI	62 (6)	75 (21)	79 (31)	89 (37)
Religion og samfunn, master	36 (15)	39 (18)	35 (10)	34 (19)
Religion and Diversity, master	17 (13)	25 (13)	24 (11)	33 (15)
Religious Roots of Europe, master ²	4 (1)	4 (1)	3 (0)	3 (1)
SUM – “ORDINÆRE” MASTER	60 (29)	71 (32)	62 (21)	70 (35)
Praktisk teologi, master	1 (1)	3 (2)	9 (5)	5 (2)
Lederskap, etikk og samtalepraksis (nytt H19)	-	-	13 (13)	17 (7)
SUM – ERFARINGSBASERTE MASTER	1 (1)	3 (2)	22 (18)	22 (9)
SUM – alle studieprogram	255 (116)	291 (126)	282 (120)	295 (134)

¹Totaltall for registrerte studenter i høstsemestrene er hentet fra DBH, mens tallene for nye studenter er hentet direkte fra FS.

² Tallene for RRE gjelder studenter med opptak til program ved UiO. Tar vi med RRE-studentene ved andre institusjoner som tok emne ved UiO, er studenttallet 2017: 19; 2018: 22; 2019: 23; 2020: 15.

Kommentar til tabell 2

Ved studentopptaket i 2019 (og videreført i 2020) reduserte fakultetet overbookingen ved opptak til bachelor religion og samfunn med en tredjedel. Det førte til lavere opptakstall, dermed er snittkarakteren fra videregående skole høyere for de som har fått opptak. Vi ser en klar nedgang i antall studenter på programmet som en konsekvens av denne endringen. Samtidig viser tallene at studentfracfallet reduseres. Opptakstallene og antall studenter på årsenhet i kristendom og islam er stabilt.

Antall nye studenter på profesjonsstudiet økte meget kraftig fra 2017 til 2018 og ser ut til å være ganske stabilt. Andelen unge studenter (under 25 år) er høyere enn på mange år. Vi har også gjennomført de to første opptakene til årsenhet i teologi, av de som fikk opptak i 2019 er to tredjedeler under 25 år. Andelen som begynner på programmet, ser ut til å være stabil. Det gjennomføres ikke opptak på årsenheten i 2020, fordi vi da har første opptak på bachelor i teologi.

Masterprogrammet religion og samfunn har klare svingninger i opptakstallene, men fortsatt er studenttallet noenlunde stabilt, men det kan virke som vi har en del frafall, kandidattallet er noe lavere enn ønskelig.

Masterprogrammet Religion and Diversity har stabile opptakstall og studenttall, men få kandidater. Ved opptakene i 2017 og 2018 begynte det til sammen 26 nye studenter, av disse har 6 oppnådd grad innen normert tid, det gir en gjennomføringsprosent på 23 %. Til sammenligning hadde master religion og samfunn en gjennomføringsprosent på 55 %.

På Masterprogrammet Religious Roots of Europe begynte ingen studenter i 2019.

Opptakskravene ble endret til opptaket 2020, hvor krav om klassisk språk er fjernet for å se om det kan gi flere kvalifiserte søkere. Endring av opptakskravet har skjedd i samråd med de øvrige partnerne i programmet, men vi er de eneste som har foretatt denne endringen. Av de opprinnelige partnerne har Bergen, Helsinki og Aarhus gått ut, slik at det bare er København, Lund og Oslo igjen. Ledelsen har etter 2019-opptaket bestemt at RRE er ute i «prøvetid».

Det er som ventet at master praktisk teologi har mer varierende opptakstall i og med at dette programmet er videreutdanning for prester. Antallet kandidater er bra, men vil selvsagt også variere.

Masterprogrammet lederskap, etikk og samtalepraksis hadde gode opptakstall til første opptak i 2019, men det var lavere ved det neste opptaket i 2020.

Alle kvalifiserte søkere til samtlige masterprogram fikk tilbud om opptak.

Tabell 3: Avlagte grader (fullført studieprogram)

Grad	2020	2019	2018	2017	Totalt	Snitt	Start [†]
Cand.theol.	5	16	8	10	171	10	2003
Bachelor fri	2	5	3	1	12	2	2003
Bachelor RESA	18	16	14	11	70	10	2010
Master PRAKT	2	4	1	0	28	3	2009
Master RESA	10	8	14	8	119	9	2006
Master REDI	4	2			6	3	2017
Master RRE	2	1	1	2	9	1	2009
Årsenhet KRIST	0	1	1	0	222	12	2003
Årsenhet TEOL	0	0			0	0	2019

Kommentar til tabell 3

Start angir året studieprogrammet startet opp. Kvalitetsreformen i høyere utdanning ble innført i 2003. Det medførte en revisjon av daværende studieprogram og opprettelse av nye grader. Fakultetet uteksaminerte cand.theol. også før 2003, men de er ikke regnet inn i denne oversikten.

Antall oppnådde grader varierer veldig på de fleste programmene. Unntaket er bachelor RESA der antallet er jevnt stigende. Master PRAKT er lav og svinger en del. Det henger sammen med at dette er et masterprogram som organiserer videreutdanningen for prester i Den norske kirke. Antallet oppnådde grader på RRE gjenspeiler de lave opptakstallene. Ellers er det få eller ingen som fullfører årsenhetsstudiene.

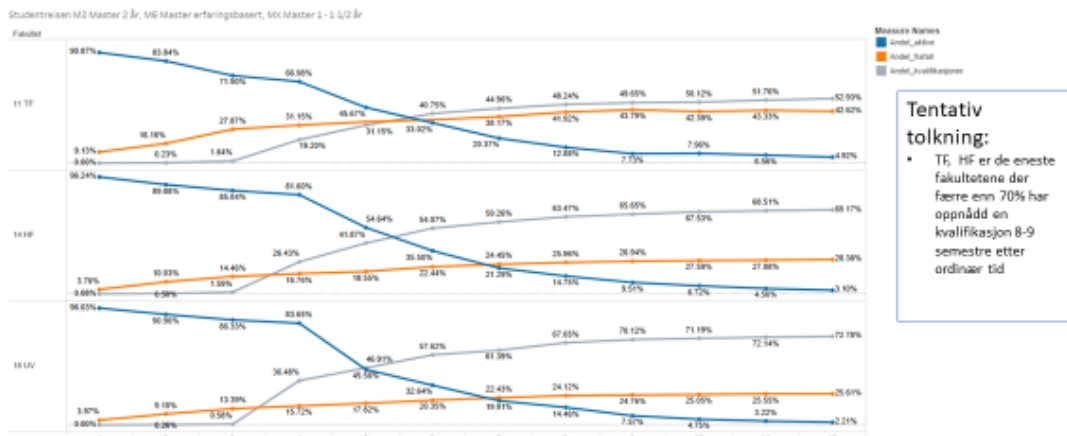
UiOs pågående portefølje-prosjekt viser at TF er sammen med HF de to eneste fakultetene der færre en 70% har oppnådd en kvalifikasjon 8-9 semestre etter ordinær tid på 1 ½ - 2-årig master.

[†] 2003 er innføringen av kvalitetsreformen i høyere utdanning. Noen av programmene fantes før den tid, men ble endret ved innføringen av kvalitetsreformen.

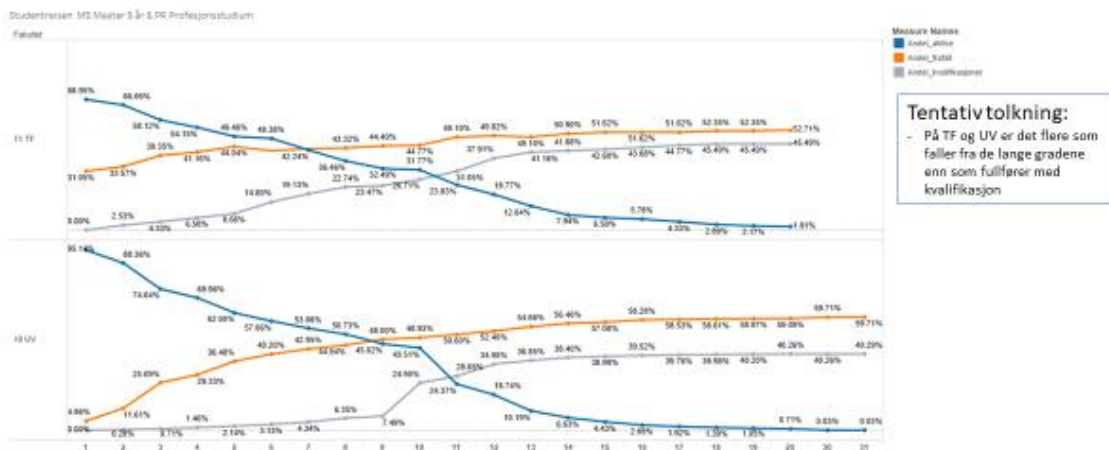

1,5-2-årig master TF, HF, UV

Når det gjelder lange grader (på TF, profesjonsstudiet i teologi) er gjennomføringsprosenten 45%. Til sammenlikning gjennomfører over 70% av studentene lange grader på OD og JUS (mens UV har en gjennomføringsprosent på 40%). Dette betyr at det ved TF er flere som faller av profesjonsstudiet enn de som fullfører med kvalifikasjon.

Lange grader TF, UV

Tabell 4: Studiepoengproduksjon og gjennomstrømning

Semester	Studiepoeng- produksjon fordelt på programmet der studenten var aktiv	Studiepoeng- produksjon fordelt på programmet som emnet tilhører	Registrerte studenter	Studiepoeng pr student	%-del av full tid studiepoeng pr student
Gjennomsnitt	96,81	92,30	354	17,31	58
2020 høst	88,15	82,67	340	17,40	58
2020 vår	111,83	110,92	360	18,69	62
2019 høst	89,42	80,17	375	14,66	49
2019 vår	102,97	97,22	345	18,01	60
2018 høst	93,58	89,42	355	15,86	53
2018 vår	95,55	90,55	310	18,43	61
2017 høst	96,17	95,17	320	18,09	60

Kommentar til tabell 4

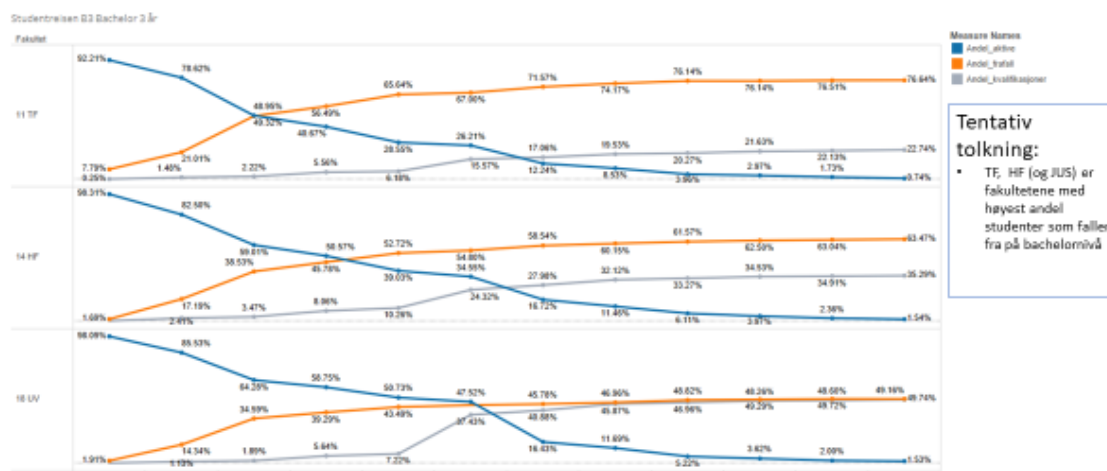
Studiepoengproduksjonen oppgis i enheter på 60 studiepoeng. Blå tall viser over gjennomsnittet for perioden og fiolett tall viser beste resultat i perioden.

Andre kolonne i tabellen viser studiepoengproduksjon på det studieprogrammet studenten tilhører, selv om emnet tilhører et annet program. Typisk her er emner som tas i 40-gruppen på bachelor i religion og samfunn. Her er studiepoengene knyttet til studenten som har tatt emnet. I den neste kolonnen er studiepoengene fordelt på programmet som emnet tilhører. Da vil studiepoengene som en student på bachelor i religion og samfunn tar på emner i 40-gruppen godskrives det programmet der emnet hører hjemme, for eksempel sosiologi.

Studenttallet ser ut til å stabilisere seg på et høyere nivå enn i studieåret 2017/2018, men det har hatt noe nedgang de to siste årene.

Studiepoeng pr student er lavt, det ligger på nivå med HF, men et tydelig nivå lavere enn på andre fakulteter. TF har også (sammen med HF og JUS) høyest andel studenter som faller fra på bachelornivå (jf. UiOs porteføljeprosjekt).

3-årig bachelor TF, HF, UV

Ressurser fakultetet har til å drifte programmene

Tabell 5: Undervisningsressurser

Studieprogram	Timeforbruk pr år
Bachelor religion og samfunn	2303
Theologistudiet	4955
Master i religion og samfunn	2175
Master in Religion and Diversity	2175
Master i lederskap, etikk og samtalepraksis	2076
Master in Religious Roots of Europe	542
PhD programmet, inkl. veiledning og bedømmelse	1546
EVU	688
Samlet	16460

Kort kommentar til Tabell 5

Denne tabellen viser en summarisk oversikt over hvor mange timer det er behov for på disse programmene hvert år. I oversikten inngår timer til programledelse, emneansvar, undervisning, veiledning (inkl. Masteroppgaver, phd-avhandling) og vurdering (eksamen, bedømmelse). Dette er timer som forutsettes levert av fakultetets fast ansatte lærere.

I tabellen inngår ikke gruppeundervisning på emnene i førsteåret, som gis av masterstudenter, heller ikke timene som leveres av eksterne veiledere på praksisemnene eller lovpålagt bruk av ekstern sensor eller eksterne opponenter ved disputas.

Undervisningsregnskap

Kort kommentar

Ved utgangen av 2021 har fakultetet 21,2 årsverk i fast vitenskapelig forsknings- og undervisnings-stilling. I dette tallet er planlagte avganger til og med 2021 inkludert, samt nytilsatt førsteamanuensis tilknyttet RESA og den utlyste førsteamanuensis-stillingen i etikk. Av disse ansatte gir dekanatet 2 årsverk fratrukk på utdanningssektor, i tillegg gjør vi fratrukk for at 4 lærere til enhver tid er i forskningstermin, dermed er det 15,2 årsverk tilgjengelig. I tillegg har fakultetet 3,5 årsverk i fast vitenskapelig undervisningsstilling. Hvis vi for enkelhets skyld legger til grunn at alle har samme andel av stillingen til undervisning (45 %) og at alle er under 60 år, så gir hvert årsverk 763 timer til utdanning i året. Til sammen kan de ansatte da levere 14300 timer i året. De to foregående studieårene har de ansatte levert 1300 timer mer enn dette hvert år. Og samlet sett er overleveransen rundt 4000 timer. Sett i forhold til undervisningsressursene per dags dato har fakultetet en for stor programportefølje. Dette innebærer at fakultetet ikke har undervisningsressurser til å drifte alle studieprogrammene, ei heller nok antall studenter til en så stor programportefølje.

Tabell 6: Finansiering studieplasser[‡]

Nedenstående tabell 6 viser inntekter knyttet til studieplasser.

Kunnskapsdepartementet opererer med stykkprisfinansiering av utdanning i Universitets- og høyskolesektoren. I 2021 betaler KD UiO 93 150 kr for hver studieplass i kategori D (kategorien for fakultetets masterprogrammer). En ramme på 10 studenter på et toårig masterprogram gir 20 studieplasser, UiO viderefører 73,6% av pengene fra KD og dette gir fakultetet 1 361 700 kr i årlig tildeling for 20 studieplasser på mastergradsnivå. Det er dette vi kaller grunnfinansiering/basis.

I vedlegget om fordeling TF 2021 viser tabellen inntektene fakultetet får gjennom Basis 01. Studieplasser.

KD betaler også UiO 52 650 kr per 60 studiepoeng som er avlagt i kategori D. UiO viderefører 57,3% av pengene fra KD og dette gir fakultetet 598 760 kr i årlig tildeling hvis de 20 studentene produserer 40 studiepoeng hver. Dette kalles resultatmidler eller studiepoengproduksjon.

Fra 2018 har fakultetet fått inntekter for ferdige kandidater. Innføringen av kandidatinsentivet ble finansiert ved at studiepoenguttellingen ble noe mindre. KD betaler UiO 37 000 kr pr avlagte mastergrad. UiO viderefører 23 040 kr til fakultetet. Dette gir fakultetet en årlig

---

[‡] Kilde: Orientering om statsbudsjettet for 2021:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/31af8e2c3a224ac2829e48cc91d89083/orientering-om-statsbudsjettet-2021-for-universitet-og-hogskular-etter-vedtak-i-stortinget-14.-desember-2020-til-publisering.pdf>

tildeling på kr 460 800 kr hvis de 20 studentene avlegger mastergraden på normert tid. Dette kalles resultater eller kandidater som vist i vedlegget om fordeling TF.

Til sammen betyr dette at fakultetet vil motta henholdsvis 2 421 260 kr eller 2 549 340 kr i finansiering hvis henholdsvis 10 master- eller bachelorstudenter produserer 40 studiepoeng i året og avlegger graden sin på normert tid.

Videre viser denne tabellen at når det gjelder fakultetets muligheter for å øke inntekter på utdanningssiden, har vi noe å hente ved å øke studiepoengproduksjonen og antall ferdige kandidater. Vi kan også jobbe for å få friske studieplasser. For å lykkes med det, må imidlertid inntakskvaliteten til studieprogrammene våre også øke.

Grunnfinansiering:

73,60 %

Studieplass pris	Ant. Plasser	Full opptrapping	Studieplass-pris KD	UiO pris	Intern uttelling
Master	10	20	93 150	68 085	1 361 700
Bachelor	10	30	66 800	48 847	1 465 410

Resultatmidler:

57,30 %

Studiepoeng	Ant. plasser	Full opptrapping	KD-pris	UiO pris	Anslag avlagte studiepoeng	Intern uttelling
Master	10	20	52 650	29 938	40	598 760
Bachelor	10	30	36 150	20 575	40	617 250

Kandidatuttelling	Ant. plasser	Full opptrapping	KD-pris	UiO pris	Intern uttelling
Master	10	20	37 000	23 040	460 800
Bachelor	10	30	25 000	15 556	466 680

Hovedutfordringer

- Fakultetet har per dags dato en utdanningsportefølje vi ikke har undervisningsressurser til å drifte.
- Fakultetet har høyt frafall av studenter og lav studentgjennomstrømning. Dette har sammenheng med at inntakskvaliteten til flere programmer er for svak, noe som igjen har konsekvenser for studentgjennomstrømning og avlagte grader, samt økt tidsbruk blant ansatte (eks. veiledning).
- Rekrutteringsgrunnlaget til flere programmer er for svakt.

Masterplan for utdanning del B tydeliggjør i lys av det presenterte tallmaterialet at TF må foreta en nødvendig spissing av utdanningsporteføljen. Tallmaterialet gir et tydelig signal om at det eksisterer et misforhold mellom undervisningstilbud (hva vi forplikter oss til å levere av utdanning) og hva vi har av undervisningsressurser (ansattes undervisningsplikt). I tillegg viser tallmaterialet et undervisningsregnskap som ikke er bærekraftig.

C. Masterplan 2020-2030:

[TFs Strategi 2030](#) uttrykker en tydelig visjon om å gi fremragende utdanning innen teologi og religion og bidra til å forme fremtidens samfunnsaktører. Strategien peker ut en kurs for muliggjøringen av denne visjonen. Vi vektlegger læringsfellesskap, som innebærer en styrking av koblingen mellom forskning og utdanning. Vi ønsker å utdanne studenter som gjennom sine utdanningsløp får mulighet til å utvikle ferdigheter, kunnskap, holdninger, dømmekraft og lederskap som svarer på behov og utfordringer i samfunnet. TF ønsker å styrke forholdet mellom studier og arbeidslivsrelevans og gi undervisning preget av høy pedagogisk- og digital kompetanse. Videre ønsker TF å utvikle og vektlegge internasjonalisering, tverrfaglighet og tverrfaglig samarbeid i strategiperioden. Med sin fremragende forskningskompetanse i historie og nåtid – en faglig bredde som favner om og bidrar inn i alle TFs studieprogram – er TF godt rustet til å jobbe strukturert for å nå målsettingene forankret i TFs Strategi 20130. Masterplan for utdanning speiler TFs strategiske prioriteringer. I tillegg utdypes masterplanen behovet for en nødvendig spissing av utdanningsvirksomheten vår (jf. [Utviklingsavtalen mellom TF og universitetsledelsen \(2020-2022\)](#) og [Årsplan 2021-2022](#)). TFs utdanningsfaglige prioriteringer finner uttrykk i følgende fem hovedområder: «spissing av utdanningsportefølje», «fokus på læringsfellesskap», «styrke fleksibilitet», «muligheter for tverrfaglig samarbeid» og «internasjonalisering».

1. Spissing av utdanningsportefølje: Fakultetet må bli tydeligere på hva vi er gode på og hva vi ønsker å prioritere (tydeligere profilering på programnivå og TFs profil). Hvis vi ønsker å være et relevant studiested må vi ta noen valg. I dagens situasjon innebærer dette å velge noe bort for ikke å «spre oss for tynt»; evt. øke ressursbruk/investere ressurser i å videreutvikle allerede etablerte programmer. Spissingen av utdanningsportefølje skjer i samråd med vurdering av ressursituasjon og økonomi, og de kvantitative og kvalitative data som foreligger i del B.

Med de føringer fakultetsstyret har lagt til grunn og med bakgrunn i tallmaterialet presentert i del B, høringsvarene fra Fagenhet for bibelfag og kirkehistorie og Fagenhet for samtidsteologi, religionsstudier og praktisk teologi, samt diskusjoner og innspill fra medlemmer i USU, vil fakultetet foreta følgende spissing av programporteføljen:

- Masterprogrammet i religion og samfunn får to studieretninger, en norskspråklig studieretning og en engelskspråklig studieretning (eks. [HF's master i medievitenskap](#)). Norske studieretninger får norsk vitnemål og engelske studieretninger får engelsk vitnemål. Studieledeelsen utarbeider en plan for oppstart og revidering. Når en engelskspråklig studieretning er operativ, vil videreføringen av masterprogrammet Religious Roots of Europe vurderes.
- Avvikling av masterprogrammet Religion and Diversity. Saken fremmes til Universitetsstyret medio april 2022.
- Fakultetet vil fra 2022 øke tilbudet av engelskspråklige emner i TFs emneportefølje. En målsetting vil være å tilby tre emner på bachelor-nivå hvert semester slik at TF kan

bli et mer attraktivt sted når det gjelder utveksling. Den engelske emneporteføljen skal forankres på tvers av fakultetets utdanningsfaglige profil.

- Som et profesjonsutdannende fakultet har TF et ansvar for videreutdanning inn mot kirke-feltet (eksempelvis Arbeidsveilederutdanningen AVU). Videre ligger koblingene inn mot skole og helse nært TFs faglighet (eks. gjennom feltet interreligiøse studier). Fakultetet har også levert oppdragskurs (eksempelvis kurs for religiøse ledere). Som en videre oppfølging til arbeidet med masterplan for utdanning vil fakultetsledelsen starte et arbeid med å utvikle TFs EVU-strategi. Spissing er også et sentralt stikkord i denne sammenheng.
- Teologiske islamstudier/koranhermeneutikk: fakultetet er ikke på nåværende tidspunkt i posisjon til å opprette flere studieprogrammer, men vil utrede muligheten for spesialisering/fordypning innen islam. TFs tilbud på islamfeltet består i: Bachelor- og Masterprogrammet i Religion og samfunn gir undervisningstilbud i islam både som obligatoriske emner og valgemner, og islam inngår også som sentral komponent i flere emner (obligatoriske emner og valgemner). Den erfaringsbaserte masteren i Lederskap, etikk og samtalepraksis tilbyr også islam-emner og emner som består av islam-komponenter.
- Tiltak med hensyn til frafall og studentgjennomstrømning: TF vil videreføre redusert overbooking på RESA BA (fra 2019 reduserte vi overbookingen fra 150% til 100%). Studieleddelsen vil i samarbeid med programledere utrede hvorvidt en reduksjon av overbooking i andre programmer er fornuftig. Spissing av programporteføljen som skissert i kulepunktene over vil også føre til en reduksjon i overleveransen på utdanningsfeltet. Videre vil TF i begynnelsen av perioden benytte seg av midlertidige II-er stillinger og en universitetslektorstilling for å redusere fakultetets samlede overleveranse på utdanningsfeltet. Sammen med fokuset på læringsfellesskapet (hovedområde 2 under), er dette tiltak som i positiv forstand vil påvirke frafall og gjennomstrømningsstatistikken.

2. Fokus på læringsfellesskap: I den nåværende perioden har ledelsen valgt å prioritere pedagogisk utviklingsarbeid som et hovedsatsningsområde (se [valgplattform](#)). Fokuset på læringsfellesskap er også tydelig artikulert i TFs Strategi 2030. Vi har i så måte lagt oss på linje med UiOs (og departementets) satsning på pedagogisk kompetanseheving. Vi ønsker å styrke enhetens læringsmiljø/læringsfellesskap slik at studenter tydeligere blir integrert i fagmiljøet og får god oppfølging. Gjennom det pedagogiske utviklingsarbeidet ønsker vi å anerkjenne studenter som ressurser og kritiske aktører i kunnskapsutvikling. Fokuset på læringsfellesskap består også av å synliggjøre mangfold og likestilling som sentrale aspekter. Dette er viktige aspekter på alle nivå i strukturen (inkl. studenter).

Fakultetet har fått bevilget midler av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU) til det treårige prosjektet «Studentaktiviserende læringsbaner som akademisk ferdighetstrening på bachelornivå (SALBA)» - noe som vi anser som en tydelig anerkjennelse av TFs RESA bachelor program og investering i dette programmet (se nyhetssak: <https://www.tf.uio.no/om/aktuelt/aktuellesaker/2019/diku.html>). SALBA-

prosjektets målsetning er å implementere studentaktiviserende lærings- og vurderingsformer for å utvikle gjennomtenkte læringsbaner for akademisk ferdighetstrening opp mot bacheloroppgaven og å tydeliggjøre arbeidslivsrelevans på programmet. Siden oppstarten høsten 2019 har SALBA-prosjektet særskilt fokusert på emneutvikling for å fremme studentaktiviserende læringsformer. Vi har utviklet og implementert to introduksjonsemner ([Levd religion i Norge](#) og [Religion i det offentlige rom](#)) som er orientert rundt undervisningsaktiviteter som både har relevans for arbeidslivsfeltet og akademisk arbeid. Vi har begrenset metodemangfoldet studentene kan jobbe innenfor, samtidig som vi er i prosess med å utarbeide en ny struktur for bacheloroppgaven som både åpner for større grad av integrering i faglige fellesskap på fakultetet, og arbeidslivsaktører. Vi har utviklet, pilotert og implementert et praksisemne på programmets femte semester. I pilotfasen hadde vi to samarbeidspartnere fra arbeidslivsfeltet, og vi er nå i samtale med ytterligere to arbeidslivsaktører som er interessert i å være med i ordningen. Evalueringene så langt viser at emnet i stor grad er vellykket, men vi kommer framover til å følge opp potensialet ytterligere når vi får etablert den nye bacheloroppgavestrukturen. SALBA-prosjektet ferdigstilles i 2022.

TF har i samarbeid med Det medisinske, humanistiske og matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiO deltatt i et prosjekt om «Kollegaveiledning i undervisning og veiledning – En innovasjon rettet mot samarbeidspraksiser i norsk høyere utdanning ([Kollegaveiledning i undervisning og veiledning - En innovasjon rettet mot samarbeidspraksiser i norsk høyere utdanning - Institutt for pedagogikk \(uio.no\)](#)). Prosjektet har hatt som målsetting å innovere kollegialt samarbeid blant lærere i høyere utdanning, og på basis av en systematisk intervensjon utvikle forskningsbasert kunnskap om kollegaveiledning. TF ønsker å videreutvikle praksisen med kollegaveiledning innen ulike studieprogram ved fakultetet både for å styrke lærerfellesskapet og for å bidra til pedagogisk utviklingsarbeid ved enheten.

Meritteringsordningen har nå blitt implementert ved UiO. Meritteringsordningen har som mål å fremme utdanningskvaliteten ved UiO. Status som Merittert underviser tildeles på bakgrunn av søknad og en påfølgende vurdering foretatt av en bedømmelseskomité. Søkeren skal i søknaden og vedleggene beskrive, analysere, diskutere og dokumentere et systematisk og målrettet arbeid med utdanningskvalitet inn mot fire kriterieområder forankret i prinsippene bak Scholarship of Teaching and Learning (SoTL-kriteriene) (se [Meritteringsordningen](#)). I første runde av denne ordningen fikk TF sin første meritterte underviser. TF ønsker å tilrettelegge for at flere ansatte ved fakultetet søker merittering og på den måten bidra til videreutviklingen av læringsfellesskapet ved fakultetet.

Det pedagogiske utviklingsarbeidet ved fakultetet innebærer også en videreutvikling av IT-basert læring og kompetanse. Styrkingen av læringsfellesskap skjer også gjennom et økt fokus på digitale læringsflater (heldigitale og hybrid) og innebærer ferdighetstrening og nye muligheter for fleksibilitet for studenter og ansatte.

3. Styrke fleksibilitet: Den digitale omstillingen innen forskning, studier og arbeidsliv stiller krav om pedagogisk fornyelse og fleksibilitet. Det siste året har tydeliggjort behovet for mer fleksibilitet når det gjelder undervisning. Digitale læringsarenaer har fordret nye

undervisningsformer og kompetanseheving blant undervisere. TF ønsker å styrke fleksibiliteten innad i enheten ved å videreutvikle pedagogisk kompetanse på digitale flater. Fakultetet ønsker å utrede potensialet digitale flater muliggjør med hensyn til ordinære studieprogram og etter- og videreutdanningstilbud (EVU).

Innad i enheten ønsker vi også å utarbeide mer samarbeid på tvers av programmer da vi har mange programmer som favner bredt og har overlappende interesser (sambruk av emner inkl. EVU). Fleksibilitet innebærer også muligheten til å gjøre endringer i programstruktur.

4. Muligheter for tverrfaglig samarbeid: UiO er et breddeuniversitet og vi bør dra nytte av mulighetene dette medfører. Tverrfaglighet har over tid blitt et bærende element ved UiO og TF bør synliggjøre sin faglighet inn i UiOs tverrfaglige prioriteringer for å tydeliggjøre vår tverrfaglige kompetanse og relevans. Samtidig er det viktig at tverrfaglige samarbeid ikke går på bekostning av spissing og disiplinforankret faglighet.

På forskningssiden er TF allerede involvert i flere tverrfaglige samarbeid gjennom [UiO Norden](#) og [UiO Livsvitenskap](#). UiOs tverrfaglige satsninger har inneholdt en ambisjon om også å favne om undervisningsvirksomheten og den nye tverrfaglige satsningen UiO Demokrati (under utvikling) kommuniserer et sterkt ønske om at dette realiseres. UiO har også den seneste tiden etablert honours program på bachelornivå som kombinerer faglig dybde med tverrfaglig kompetanse (se [UiO honours](#)). UiOs sentraladministrasjon stiller seg til disposisjon til å bidra inn i det administrative arbeidet som kreves for å få på plass et tverrfaglig studieprogram. Fakultetet ønsker å undersøke muligheten for TFs bidrag inn i et tverrfaglig samarbeid på UiO og anbefaler at TF i masterplan perioden utvikler og inngår i et slikt samarbeid.

5. Internasjonalisering: Et viktig aspekt av virksomheten er fokuset på internasjonalt samarbeid og globalt nettverk. Dersom vi ønsker å være et ledende internasjonalt studiested krever det gode internasjonale relasjoner og etablerte samarbeid som gjør det mulig for våre studenter å dra ut og for internasjonale studenter å komme hit. Videre er det viktig at TF forblir et attraktivt sted for internasjonale forskere å oppholde seg. Dette gir oss muligheten til å tilby våre studenter skreddersydde undervisningsopplegg i regi av ledende internasjonale forskere.

UiOs satsning på samarbeidet i the Guild og European Universities alliansen (Circle U) gir anledning til spennende samarbeid i Europa. Samarbeidet i Circle U især blir viktig for TF fremover. Circle U har nå påbegynt en 3-års pilotperiode hvor det skal etableres strukturer, utvikles nye kunnskapshubber, lages en «skole» for offentlig styring, etableres en tankesmie for framtidens utdanning, og en felles kurskatalog. Circle U åpner for tverrfaglig samarbeid på tvers av landegrenser og åpner nye muligheter for TF på utdanningssiden. TF ønsker i masterplanperioden å utrede potensialet for TFs engasjement i Circle U.

Erasmus+ er et europeisk utvekslingsprogram. Studenter som reiser på utveksling gjennom Erasmus+ mottar et stipend. Gjennom EU-programmet Erasmus+ kan studenter få stipend når

de reiser på utveksling- både for studieopphold og praksisopphold. Erasmus+ omfatter student- og praksisutveksling til partnere i de 28 EU-landene, de tre EFTA/EØS-landene, samt med partnere i Makedonia, Serbia og Tyrkia. UiO har erasmusavtaler med universiteter i de fleste europeiske land. TF vil i masterplanperioden (som en del av internasjonaliseringsstrategien) utrede om det er institusjoner gjennom Erasmus+ vi skal inngå samarbeid med for å øke studentmobiliteten (utreise- og innreise).

Dekanatet nedsatte i 2019 en arbeidsgruppe ledet av forskningsdekanen for å utrede strategiske prioriteringen for internasjonaliseringsarbeidet ved TF. Arbeidsgruppen har særlig fokusert på tre områder: 1) universiteter TF bør samarbeide med, 2) synergier som kan oppnås gjennom nye eller gjennom videreutvikling av nåværende samarbeid, og 3) internasjonalt samarbeid og styrking av TFs forskning og utdanning, inklusive studentmobilitet. Arbeidsgruppen har lagt frem til rapport for dekanen og denne vil danne et grunnlag for videreutviklingen av internasjonalisering ved TF i masterplanperioden.

Modell hovedområder:

